

Az ismeretkör: A nevelés és oktatás iskolai, valamint iskolán kívüli intézményrendszerei, továbbá a pedagógiai innováció, a szervezetfejlesztés támogatásának intézményes és szocializációs formái 1.

Kredittartománya: 9 kredit

Tantárgyai:

- 1) A kisgyermekkor és óvodáskor pedagógiája
- 2) Iskolapedagógia
- 3) Szociálpedagógia

Tantárgy neve: A kisgyermekkor és óvodáskor pedagógiája NTMA szak Neptunkód: NEVMAN1009, NEVMAL1009	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 % elmélet.	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 15 óra/félév. Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">• adatgyűjtés a napi sajtóból (témaszempikus szakmai szervezetek programelemzése);• médiamegjelenések- és vélemények összevetése.	
A számonkérés módja: kollokvium.	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév.	
Előtanulmányi feltételek:-	
Tantárgyleírás:	
<p>A tárgy célja, hogy bővítse a hallgatók e téren szerzett ismereteit, elősegítse a hallgatók közötti együttműködést, ösztönözve őket a közös kutatásban, és azok eredményeinek a gyakorlatba építésében. További cél, hogy a hallgatók aktív résztvevői legyenek a hazai szakmai és tudományos közéletnek, mind munkavállalói, mind közösségi szinten is, valamint hogy a hallgatók bölcsőde- és óvodakutatásai szolgálják a pedagógiai elmélet és a gyakorlat közötti szakadék csökkentését, szakmai eredményeikkel járuljanak hozzá a kisgyermekkor és az óvodapedagógia fejlődéséhez, valamint az elért eredmények gyakorlati hasznosulásához. A kisgyermekkor és óvodáskor pedagógiája főbb kérdéskörei: a bölcsőde és az óvoda társadalmi szerepe régen és ma, intézmények szerepe a gyermeknevelésben, a család és a gyermekek helyzete régen és ma. Intézménytörténet, az egyes szintek célja, tartalma, specifikus módszertana és eszköztudása. A tárgy célja a gyermekkor és a gyermekképzés tudományos kutatásának bemutatása, valamint a pedagóguskutatások korábbi és jelenkori tematikájának ismertetése. A kurzus során érintjük a fentiekben túl a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. A témakör érinti a digitális lábnyom és az online zaklatások fogalmát is. A kurzus egyik célja, hogy felhívja a figyelmet azokra a beállításokra és szabályszerűségekre, amelyek ismeretében biztonságosan használható az internet. A tematika kiemelten foglalkozik a közösségi oldalak rejtett veszélyeivel is.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:	
<ol style="list-style-type: none">1. Berényi Eszter – Berkovits Balázs – Erőss Gábor (2008): <i>Az iskolába rendezett gyerek-kiváltság és különbségtétel a közoktatásban</i>. Gondolat Kiadó. Budapest. 130-154. old. http://real.mtak.hu/1676/1/47040_ZJ1.pdf	

2. Pukánszky Béla (2004): *Fejezetek a gyermekkor és a családi nevelés történetéből.* In: Németh A. – Pukánszky B. (szerk.): *A pedagógia problémátörténete.* Budapest, Gondolat, 259-331. ISBN: 963 956 718 3
3. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.
https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200363
4. Fónai Mihály – Dusa Ágnes Réka: *A tanárok presztízsének és társadalmi státuszának változásai a kilencvenes és a kétezres években.*/Iskolakultúra.2014.
http://epa.oszk.hu/00000/00011/00186/pdf/EPA00011_iskolakultura_2014_06_041-049.pdf

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.
- Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.
- Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait. Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.
- Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.
- Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezetének szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban
- Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.
- Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

b) képességei

- A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.
- Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.
- Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.
- Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.
- Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.

- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.
- Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.
- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.
- Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

c) attitűdje

- Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.
- Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.
- Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.
- Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.
- Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához. Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejt ki, szakmai vitákban érvelni tud.
- Képviseli a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett.
- Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.
- Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.
- Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.
- A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

d) autonómiája és felelőssége

- Erősíti saját szakmai magabiztosságát, realisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.
- Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.
- Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.
- Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.
- Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.
- Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.

- Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő digitális ismereteit, készségeit, képességeit fejleszti, és új kompetenciákat sajátít el.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

Tantárgy felelőse: Dr. Czike Bernadett főiskolai docens PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -